

AMERIKA EUROPOJE

VIENA IŠ DE GAULLE PRADĖTO AUKSO KARO PRIEŠ AMERIKĄ PRIEZASČIŲ YRA AMERIKOS KAPITALO ĮSIGALĖJIMAS EUROPOJE. — DE GAULLE PYKSTA, KAD TAI PASIEKTA BEVERČIAIS POPIERINIAIS DOLE-RIAIS, IŠ TIKRO UŽ JŲ STOVI AMERIKIEČIŲ PRANAŠUMAS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Laisvalaikio aptardami pasaulio įvykius paprastai nesigailime kritikos Amerikai ir amerikiečiams. Ot, Europa — tai kas kita, pasako dažnas mūsų tautiečių. Iš tikro Europa tik vejasi Ameriką savo papročiais ir ūkine santvarka, neturėdama daug vilties kada nors jos pralenkti.

Paskutinis aukso gaudymas Europoje buvo de Gaulle tyčia suorganizuotas tam, kad nuvertintus dolerį. Per savaitę ten buvo parduota aukso už 250.000.000 dolerių, t.y. 120 kartų daugiau negu normaliai perkama ir parduodama to geltono metalo.

Faktinai tas aukso užpuolimas buvo pradėtas ne dabar, nuvertintus bri-

tų svarą, bet jau prieš kokių du metus. Kaip žinia, JAV aukso rezervai nuo paskutinio pasaulinio karo pabaigos sumažėjo 16 bilijonų dolerių. Jų dabar turima apie 13 bilijonų dolerių vertės. De Gaulle Prancūzija stengėsi visus savo turimus dolerius, laimėtus iš prekybos ir turizmo, iškeisti į auksą. Tačiau 1966 metais įsistatę praktiškai turėjo laikinai sustabdyti iš amerikiečių pirkęs aukso, 1,5 bilijono dolerių vertės. Dėl tos pačios priežasties, kad visi norėjo dolerį, o ne aukso. Tačiau britų svarą nuvertinus, de Gaulle vėl įsakė pirkti kiek galima daugiau aukso iš Amerikos. Mat, už aukso unciją Europoje buvo mokama 35,1988 dolerių. Už tą sumą Prancūzijos Bankas, pardavęs savo auksą, pirkė iš Amerikos už 35 dolerius unciją, atseit beveik 20 centų jis turėjo uždarbio, kas padengė transporto išlaidas.

Kadangi doleriu faktinai remiasi visa pasaulio prekyba, kiti Europos kraštai de Gaulle politikai nebuvo patenkinti. V. Vokietijos emisijos banko valdytojo Karl Blessingo iniciatyva Frankfurte susirinkę didžiųjų Europos emisijos bankų valdytojai nutarė dolerį ginti iki paskutinio turimo auso gabaliuko. Tas paveikė, o JAV Izdo Sekretorius Henry Fowler lengviau atsiduso: "What a blessing, that we have a Blessing" (Kokia palaima, kad turime Blessingą.)

De Gaulle verkšlenimas, kad amerikiečiai savo popieriniais doleriais išnaudoja europiečius, turi dalį tiesos. Tačiau tas išnaudojimas — dolerių imperIALIZMAS — buvo palyginti neskaudus ir iš dalies Europai labai naudingas. Ūkinėje srityje Europa seka Ameriką, ją pamėgdžioja, jos (Amerikos) specialistus priima ištiesiomis rankomis. Dar daugiau, Amerikos ūkinė invazija į Europą yra tik iš dalies finansuojama doleriais, didesnę dalį sau reikalingo kapitalo Europoje veikiančios amerikiečių įmonės skolinasi iš pačių europiečių.

Niekas to reiškinių iki šiol nebuvo taip aiškiai ir populiariai aprašęs, kaip 43 metų prancūzų žurnalistas Jean-Jacques Servan-Schreiber, paryžiškio žurnalo L'Express leidėjas. Jo knygos "Le Delfi americain" — Amerikiečių iššaukimas — per keturias savaites buvo išparduota 150.000 egzempliorių, tai rekordas Prancūzijai. Anot Time, ją perskaitė visi Prancūzijos seimo nariai ir net pats de Gaulle, kuris tačiau nenori to viešai pripažinti. Der Spiegel paskelbė ištrauką iš dabar išleidžiamos vokiečių laidos.

Servaną, kaip ir de Gaulle, jaudina amerikiečių įsigalėjimas Europos Bendrojoje Rinkoje. Amerikos įmonės kontroliuoja 50% Europos transistorių produkcijos, 80% kompiuterių, joms priklauso didelė dalis mašinų ir naftos perdirbimo pramonė. Europa sudarė Bendrąją Rinką savo pačios pramonei ir žemės ūkiui, tačiau daugiausia iš to naudos turėjo amerikiečiai, ir kas europiečiams pikčiausia, 90% reikalingo tai amerikiečių invazijai kapitalo bu-

JAV LB Tarybos pirm. J. Kapočius atidaro Tarybos sesiją. Kairėje vicepirm. kun. Dabušis, dešinėje sekretorius A. Barzdukas, V. Pliodžinsko nuotrauka

LB TARYBOS SESIJA

vo sudėta pačių europiečių, kurie norėjo dalyvauti amerikiečių ūkiniuose užsimojimuose.

"Ką Amerika padarė Europoje — rašo Servan — yra kultūros sampratos ir civilizacijos vertės pakeitimas. Nauja Amerikos kultūra yra ne Chartres ar Versailles, bet talento organizacija. Amerikiečiai sugėbjo taip suorganizuoti inteligentią, kad ji kurtų. Jie turi pramoninę ir mokslinę strategiją. Tai yra tikroji kultūra".

Jei įvykių raida vystysis taip toliau, tai trečia ūkinė galybė po JAV ir Sovietų Sąjungos busianti ne Europa, bet amerikiečių kontroliuojamos įmonės Europoje. Europos amerikinizacija tačiau galinti išieiti Europai ir naudą, jei europiečiai patys atsibustų iš miego ir imtųsi iniciatyvos, kurią iki šiol paliko amerikiečiams. Bet tam, rašo Servan: "mes turime pasikeisti, mes turime pakeisti savo švietimo sistemą, mokesčių struktūrą, visą intelektualinę požiūrį". Reikia ir jungtis, priimti į Bend-

JAV LB Tarybos antroji sesija, įvykusi Clevelande gruodžio 9-10 dienomis, susilaukė virš 30 tarybos narių, įskaitant į tą skaičių ir automatiškai įeinančią Centro valdybą bei apygardų atstovus. Negalima pasakyti, kad tai būtų buvęs pakankamai gausus susirinkimas ir ne veltui kai kurie iš svečių nusiskundė savo rinktų kandidatų neparengimu ir prisiimtų pareigų nepaisymu.

Sesija atidaryta prezidento vicep. kun. Dabušio malda ir pirm. J. Kapočiaus atidaromuoju žodžiu ir sveikinimu. Ta proga buvo pranešta apie prezidento atliktus darbus ir jame įvykusį pasikeitimą A. Mažeikai

atsistatydinus. Jo vieton buvo pakviestas kandidatas dr. V. Vileišis.

Sesijoje buvo padaryta visa eilė pranešimų, kuriuos paruošė Centro valdyba ir jos institucijų vadovai. Pranešimai buvo iš anksto atspausdinti ir patiekti susirinkusiems, tačiau pranešėjai vistiek juos ištiesai perskaitė. Būtų sutaupyta daugiau laiko, jei pranešėjai būtų apsiriboję pagrindiniais pranešimų principais, tuo būdu palikę daugiau laiko diskusijoms. Bet kad ir diskusijose kai kurie Tarybos nariai gilinasi ne tiek į dalyko esmę, kiek į smulkmenas. Kad tai buvo, įrodo sesijos pradžia, užtrukusi beveik visą valandą pasisakant dienotvarkės punktų sukilnojimo ir procedūros klausimais.

Sesijos pabaigoje trumpą pranešimą dar padarė PLB valdybos vardu St. Barzdukas.

Šiaip ar taip, sesijoje buvo iškelta visa eilė bendruomenę dominančių klausimų. Prie jų dar ne kartą grįšime artimiausioje ateityje.

Be to buvo nustatyta Pasaulio Lietuvių Seimui atstovų iš JAV LB rinkimų procedūra, sukelusi gyvų diskusijų.

Šia proga taip pat dar tenka pastebėti, jog kai kurių LB centrinių organų suplanuoti darbai ir užsimojimai koncentruojasi į lokalinę Chicagos apygardos ar apylinkių veiklos sferą.

Tuo būdu kitų miestų bendruomeninė veikla ir nyksta, susisiaurinant į mokesčių ir aukų rinkimo punktus, o dar gyvybę rodą užsimojimais lieka centrinių organų nepastebėti.

Tad išpūdis kartais susidarė toks, jog kai kuriuos reikalus Taryba būtų galėjusi perkelti į LB Chicagos apygardos veiklos sferą. Neveltui tos apygardos atstovas ir nusiskundė jo vadovaujamos valdybos ignoravimu.

rą Rinką D. Britaniją. 1922 metais vokiečių filosofas Spengleris pranašavo "Untergang des Abendlandes" — Vakarų žlugimą. Esą laikas pagaliau suprastai, kad jis buvo teisingas, Europa turi priimti Amerikos iššūkį veržtis į priekį arba visai nusmukti.

Kalbant apie de Gaulle, Servan paaikškino Time korespondentui: "Jis

(Nukelta į 2 psl.)

TARĖSI DIRVOS REIKALAI

• ALT S-gos pirm. Teodoras Blinstrubas, LB Tarybos sesijos proga atvykęs į Clevelandą, gruodžio 9 d. dalyvavo bendrame Vilties valdybos ir Dirvos redaktorių pasitarime, kuris įvyko Vilties Draugijos pirm. Al. Laikūno bute. Pasitarime, šalia svečio iš Chicagos dalyvavo Vilties draugijos pirm. Al. Laikūnas, ižd. V. Juodvalkis, sekr. K. S. Karpus, Dirvos redaktoriai J. Čiuberkis ir V. Gedgaudas. Pasitarime buvo paliesta visa eilė aktualių Dirvos leidimą liečiančių klausimų.

IS VISO PASAULIO

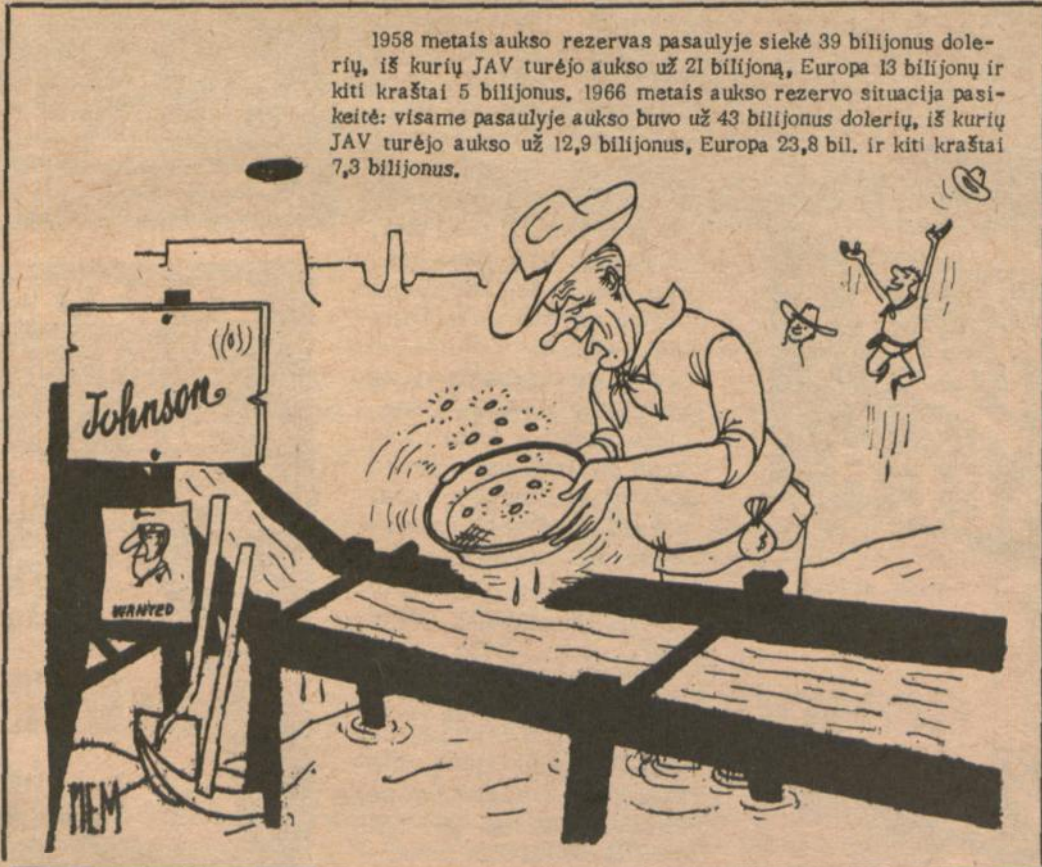
• IŠKILUS NUOMONĖMS kad Vietnamo karo eigoje būtina karo veiksmus išplėsti ir į Combijos bei Laos teritorijas, Kremlius užliauravo pasaulį įspėjimu, jog tokie veiksmai sukeltų komunistų pasaulio griūtį reakciją. Įspėjime neišvardinti tos reakcijos reiškiniai, tik pabrėžiama, jog JAV tokiu atveju tektų visa atsakomybė dėl galimų konsekvencijų.

• Vatikano delegacija, vadovaujama olandų katalikų dionitoriaus prel. Jan Wielebrands lankosi Maskvoje ir tariasi su Sov. S-gos ortodoksų bažnyčios vadovybe. Delegacija pasimatys ir su Leningrado universiteto teologijos fakulteto vadovybe.

• GYDYTOJAI, įvykdę sekminę kito žmogaus širdies įstatymo operaciją Lietuvoje gimusiam ir P. Afrikoje įsikūrusiam Louis Vaškauskui pareiškė viltį, kad pacientas turi vilčių pasveikti ir gyventi. Pacientas jau valgo normalų maistą, tik jis yra labai saugomas nuo galimos infekcijos.

• AMERIKOS vadovaujantieji politikai ir spauda įspėja apie galimas rasines riaušes miestuose, kurios ateinančią vasarą galinčios išsiplėsti į partizanines kovas. Jau ir dabar miestuose neramu, kada be pilovos vyksta demonstracijos prieš jaunųjų emigraciją karinė tarnybon ir kada kriminalinių nusikaltimų skaičius be persto jimo auga. Visa tai kartu brandina baltųjų gyventojų miestuose budrumą, kartu statant ir savo reikalavimus, bent saugumo gatvėse reikalą. Tai vis naujos problemos artėjančiais rinkimais susirūpinusiems Amerikos politikos vadovams.

• DIPLOMATINIAI SLUOKSNIAI reiškia įsitikinimą, jog S. Vietnamo vadovybė išgyvena krizę negalint apsispręsti dėl tolimesnio karo vedimo prasmės. Pastaruoju metu gauti smūgiai frontuose ir bombardavimų pasėkos esančios labai skaudžios ir beveik neapkeliamos. Bet gi ne Hanoi vyriausybė viena tą reikalą sprendžia. Kurstymas kariauti ir aukoti savo žmones eina iš Maskvos ir Pekino.

-- Šimts perkūnų! Prancūziški frankai! Tai geriau negu auksas...

Amerika Europoje Keletas sakinių dėl žiedų ir vaisių

(Atkelta iš 1 psl.)

yra senis su 19-to šimtmečio galvosena. Jis nesupranta ūkinio problemų. Jis yra istorinis paminklas kaip Notre Dame. Jei Prancūzija nori neatsilikti nuo gyvenimo, de Gaulle turėtų pasiūlyti dar prieš 1970 metus".

Kaip matome, Servan-Schreiberio samprotavimai yra maloni permaina įprastoje Amerikos kritikų lektūroje.

Tvirtai įsitikinęs, kad Lietuvos Fondo idėja yra rimta ir nuoširdžiai remtina, parašiau Dirvai straipsniuką, bandydamas pažvelgti į sumanymo žiedus ir tikrovės vaisius. Nors ir nesu aiškiaregis, sugebąs matyti kas atsitiks rytoj, truputį jaučiau, kad mano mintys gali prikelti ne vieną liūtą iš patogaus guolio, nes gi ir jiems nėra labai saldu, kai kas nors ima kalbėti apie jų

pasyvumą, vidinį vėsumą, dangstymąsi sumanymams priešiška "filosofija", veidmainiavimą ir skaudžią dvasinę kurtinystę.

Straipsniu "Nesimpatiausiai lietuvių bruožai" į mano mintis atsiliepi gerb. Rapolas Daukša (Dirvos Nr. 128, 1967 XI.29). Ar jis yra liūtas, kurį mano žodžiai įskaudino, nesimū spręsti, nes tokio publicisto asmeniškai nepažįstu. Tačiau, jo rašinių perskačius, man atsi-
vėrė štai koks reginys: p. Rap. Daukša mano mintims nepritaria, jas švelniai ironizuoja, nesižavi jis ir Lietuvos Fondo sumanymu. O tatau lyg ir sakyti, kad jis yra vienas iš mano paliestų "filosofų", kurie dangstosi įvairiomis gudrybėmis, kad tik nereikėtų stoti į bendrą talką.

Laimėta šiuo atveju nors toks trupinėlis, kad p. R. Daukša sėdosi rinkti bauginančius faktus, ėmėsi rašyti straipsnį, kuris ne tiek išaukštino mane, kiek paryškino tuos nusiteikimus, kuriais ne vienas mūsų tautietis stengiasi užmigdyti savo sąžinę. Tikuosiu, p. R. Daukšos rašinys nepakenks Lietuvos Fondui, nes gi ir neigiami atsiliepimai kai kuriuo požiūriu jam yra naudinga reklama.

Gerb. Rapolo Daukšos pasakojimas apie "lietuvių profesionalą, šaunų patriojotą, kurio metinės pajamos perlipa 20.000 dolerių, ir apie negarbingą lietuvių kunigą,

už Lietuvai gelbėti fondo pinigus nusipirkusį prelato spalvas ir turtinę lietuvių parapiją, - atleiskite, man primena labai seną lietuvių anekdotą, kuris taip skamba:

Alkanas žemaitis su godumu puolęs srėbti riebią ir karštą bastučią sriubą, skaudžiai nuplikino savo liežuvį ir gomurį. Po to įvykio, kada tik jis beedavo pro daržę žaliuojančius bastučius, vis smarkiai pūsdavo, lyg tie žali augalai jau būtų karšta ir negaruojanti sriuba...

Deja, "turtingo profesionalo ir šaunaus patrioto" logika yra pasigailėtina. Jei dėl vieno ar kito negarbingo pasielgimo mes pradėtumėm nusigrįžti nuo savo visuomeninių, kultūrinių ir tautinių reikalų, gal nereikia net įrodinėti, netrukus visi mes būtume mirusios sielos. Kas bijo vilko -- tas neina į girią! Taip elgiasi p. Daukšos didvyris. Bet, anot vm, ir į toki "patriotizmą" nesunku pažvelgti "iš kitos pusės": visi žinom, gyvena nemenkas būrys lietuvių, kurie visom jėgom stengiasi savo pavardės nepalikti jokiam aukotojų sąrašui, jokiam visuomenės ir tautos darbe. Matyt, jie nori būti žemės grumstais, kuriuos mirtis, nepalikdama jokio jų pėdsako, nusineša į kurčią ir nebylią nežinią...

Mano straipsnis buvo rašomas tik dėl to, kad veikiau išsijaustumėm į puikų sumanymą, kad greičiau į Lietuvos Fondą milijoną dolerių sudėtumėm, kad nelauktumėm tų dienų, kada tas fondas Amerikoje jau bus nebereikalingas (šiemetinis LF pelno pasiskirstymas parodė, kad mūsų kultūros ir visuomenės reikalams jis jau dabar duoda nemenką pasipirtį). Gerb. Rap. Daukša ir jo vienu kunigu nusivylęs patriotas, kaip atrodo, nori palaukti, kol ateis toji palaiminta ramybė, kada niekas iš duris nesibels ir aukų lietuvių tautos rūpesčiams nebeprašys. Mano išmanymu, kas tokių kietų "principų" laikosi, stabdo netik Lietuvos Fondo augimą, bet žudo ir "veiklos, realios, apčiuopiamos veiklos" žmonių darbus.

Gerb. Rap. Daukšos ir mano pasisakymai dėl Lietuvos Fondo, nors savo polėkais ir skiriasi, iš esmės yra gana aiškūs. Vargu tad būtų prasminga eikvoti laiką tolesniam ginčui.

Atvirai kalbant, ir aš nesu tobulas optimistas, galiu kartais savo tikėjime palūžti, galiu net pagalvoti, kad nebūtų labai gerai, jeigu kada nors ir Lietuvos Fondo išdininku išrinktumėm prelato spalvų geidžiantį kunigą...

Tačiau, jeigu taip atsitiktų, bandyčiau ramintis: turėdami lietuvių Fonde milijoną dolerių, gal jau prelatura nesitenkintumėm, gal po amžių gautumėm ir kardinalo mitrą!

Kol bendrinių fondų ne-

turim, kol jie bus taip sunkiai sudaromi, vargu "aukštą kepurę ir dar aukštesnę lazda" pajėgs gauti net pats ambicin-

giausias lietuvis kunigas, vargu ir mes, kaip tauta, pajėgsim pakilti iš pilko gyvenimo raišto...

SERVUS

GREETINGS and BEST WISHES

HARVEY'S GULF SERVICE STATION

6602 Superior Avenue

361-9713

OPEN ON SUNDAY FROM 8 A. M. TO 3 P. M.

GREETINGS and BEST WISHES

TRIO MACHINE & MANUFACTURING CO.

35700 Vine St.

946-5535

WILLOUGHBY, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES

ARROW EXTERMINATING CO.

5455 BROADVIEW RD.

661-3553

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Viena dėžė... 24 bonkos Stroh's. Tai pasitenkinimui tinkas būdas gėrėtis Stroh's alumi, kurio skonis skiriasi nuo bet kurio amerikoniško alaus. Stroh's yra kitoks dėl to, kad ir darytas kitaip, nei bet kuris kitas amerikoniškas alus. Jis daromas liepsna. Išbandykite Stroh's. Įsigykite dėžę. Tai geriausias alaus pirkinys.

Stroh's
LIEPSNA DARYTO SKONIS

GREETINGS and BEST WISHES

LUIKART INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Ave

KE 1-4770

GREETINGS and BEST WISHES

HAWTHORN MELLODY

Dairy - products

1829 E 55 St.

Call UT 1-1100

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

LYNDHURST HOME BAKERY

SPECIALIZING IN ALL TORTS, COOKIES AND FINE PASTRIES

5359 Mayfield Road

Call HI 2-9360

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2408 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court

CICERO, ILLINOIS

60650

Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-7; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Reikalinga mokslininkų talka

Gruodžio 8 Dirvoje minėjome apie Baltijos tautų mokslininkų išeivijoje atstovų susirinkimą New Yorke. Iš lietuvių susirinkime dalyvavo tik vienas Algirdas Budreckis.

Baltijos tautų mokslininkų arsenalas išeivijoje, ypač Amerikoje, yra turtingas. Reikia džiaugtis, kad jis auga ir bręsta vis naujais čia mokslus baigiančiųjų talentais. Malonu taip pat girdėti, kad jų tarpe kilo mintis mokslininko akimis žvelgti ne tik į savo tautų praeitį, bet tirti ir nagrinėti savųjų tautų politinę, ūkinę, kultūrinę ir socialinę ateitį. Šitame darbe sutarta veikti koordinuotai ir tik atsižvelgiant į jo mokslinį aspektą.

Preliminariuose pasitarimuose dėl Baltijos tautų mokslininkų išeivijoje bendros konferencijos reikalingumo Alg. Budreckis pastebėjo, kad JAV valstybės departamentas, spauda, o taip pat ir visuomenė daugiau domisi mokslininkų pagrįsta dabartinės padėties okupuotose kraštuose analize ir faktais, o ne vien tik protestais dėl padarytų nusikaltimų. Ta proga kitų tautybių atstovai ir pridūrė, jog "laikas jau sumoderninti mūsų argumentacijos arsenalą". Esą, Baltijos tautų išeivijos mokslininkai privalo darbais įrodyti, jog išeivija rūpestingai seka įvykius komunistų okupuotose Baltijos valstybėse, ten pastebimas mūsų tautos kenksmingas tendencijas ir sugeba visa tai objektyviai vertinti reikiamose aplinkybėse.

Negali būti ir kalbos, kad komunistų okupuotųjų kraštų laisvinimas negali būti pagrįstas vien jausminiais ir pripuolamais argumentais. Kova gi vyksta ne dėl prarasto kilnojamo ar nekilnojamo turto, dėl prievarta pakeistų daugelio žmonių gyvenimo sąlygų ir pan. Kova vyksta dėl aukščiausių ir pagrindinių žmonių principų -- dėl tautų laisvės ir apsisprendimo teisių. O čia jau paličiami ne tik šimtmečiais skelbiami obalsiai, bet ir tarptautinės teisės ir visų valstybių pasirašytų chartų principai, kurių laikymasis ir vykdymas reikalaujamas šiandien. Tose aplinkybėse visos tautos savo teisių gynimui ir parenka rinkinius vyrus, pajėgiausius jų talkininkus, neišskiriant nei mokslininkų, daugelio sričių specialistų.

Pavergtų tautų laisvinimo darbe talkos niekada nebuvo ir nebus per daug. Todėl ir Baltijos valstybių išeivijos mokslininkų iniciatyva jau savo pradinuose užsimojimuose žengia sveikintinu keliu. Svarbu, kad į jų darbą įsijungtų skaitlingesnis mūsų mokslininkų skaičius.

KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUTES

jau dabar laikas įsigyti ar užsisakyti Dirvoje.

Turime ir skautų Vidūno Fondo bei kitų leidimų LIETUVIŠKAS atvirutes.

Kainos nuo 10-25 c. Užsiskant paštu, prašome prijungti 10 c. pašto išlaidoms.

Lietuviškos atvirutės vardo ir gimimo dienai.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

K. Donelaičio žem. lit. mokyklos Chicagoje trečiasis b skyrius su auklėtoja mokyt. Aušra Gylte, V. Noreikos nuotrauka

K. DONELAICIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS CHICAGOJE

Chicago. Bene devintuosius mokslo metus dirbančius ir visą laiką augančios mokinių-mokytojų skaičiumi, o taip pat pažangėjančios darbo metodais K. Donelaičio lituanistinės (aukštesnioji ir žemesnioji) mokyklos puoselėja eilę gražių momentų savo santykiuose su visuomene. Taip kiekvienų metų pradžioje vieną šeštadienį mokykla būna atdara ir laukia lankytojų, kuriais yra moksleivių tėvai bei globėjai. Svečiai gali tą dieną laisvai lankytis klasėse, klausytis pamokų eigos, domėtis moksleivių rašiniais, kaip ir šokiais, pasakojimais ir t.t. Savo ruožtu klasių auklėtojai ir mokytojai išnaudoja tokią su tėvais susitikimo progą ir pasikeičia įvairia informacija apie moksleivius bei jų darbingumą, o taip pat tėvų uždavinius šioje srityje...

O štai jau eilė metų, kaip vieną šeštadienį K. Donelaičio mokyklą vedė kviečiami aplanko lietuvių periodinės spaudos korespondentai.

Korespondentai, vedė J. Širkos lydimi, aną šeštadienį mokykloje buvo porą valandų. Jie stebėjo keliose klasėse moksleivių atsinešimą į dėstomus dalykus, klausėsi jų pokalbių su mokytojais-omis, girdėjo įvairaus pažangumo moksleivių nusivokimą lituanistiniuose moksluose ir dėmesį jiems. Atrodo, kad mokykloje vyraujanti darna, darbo nuotaika ir mokslo lygis, o drauge mokytojų tarpusavio bendravimas, kaip ir jų santykiai su jaunaisiais ir jau paaugliais moksleiviais, paliko ir šį kartą, kaip ir kitais metais, visiems spaudos žmonėms gražų įspūdį ir malonius atsiminimus. Vos mokyklą apleidęs ir joje pirmą kartą tebuves kolegą Algirdas Budreckas ypatingai gerėjosi "malonia ir grynai lietuviška spaudos konferencija".

K. Donelaičio šeštadieninės lituanistinės mokyklos 1967-68 mokslo metus pradėjo su maždaug keturiais šimtais moksleivių! Šiuo metu mokyklą lanko 408, iš jų žem. mokyklą lanko —

Kristijono Donelaičio žem. ir aukšt. lituanistinių mokyklų Chicagoje vadovybė. Nuotraukoje iš kairės: vedėjas J. Širka ir pavaduotojai I. Bukaveckienė, V. Gutauskas ir B. Vindašienė.

V. Noreikos nuotrauka

314 ir aukšt. — 94. Mokyklose kas šeštadienį pastoviai dirba 22 mokytojai, o bent vienam iš šių laikinai

daguoja ir prirašo patys moksleiviai. Vartant "P. ž." į akis krenta gražios iliustracijos, atseit, mokykla turi nemažą mokinių su gabumais dailei. Pastebėtina, kad laikraštis pamini savo skiltyse naujai išėjusias iš spaudos mokyklinio amžiaus vaikams skiriamas knygas.

Naujas "Pirmųjų žingsnių" numeris išeisias gruodžio 16-d., atseit, per mokyklos tradicinę Kalėdų Egutės šventę.

Puikiasias ir naujusias Kalėdines plokšteles turi REQUEST RECORDS

Aplankykite artimiausią plokštelių krautuvę. Nesutikite priimti pakaitalų. N e m o k a m a i katalogą gausit rašydami:

Request Records, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N.Y. 10801

K. Donelaičio žem. lit. mokyklos Chicagoje antrasis b skyrius su auklėtoju mokyt. Mykolu Drunga, V. Noreikos nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo suskaičius.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgim terminams ir prieinamais nuosimėiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITĖS

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

K. Donelaičio aukšt. lituanistinės mokyklos 8-ji klasė suauklėtoja mokyt. O. Paulikienė. Stovi iš kairės: Š. Valiulis, J. Smulkaitis, L. Jadviršytė, D. Mardosaitė, A. Mažeika, mokyt. O. Paulikienė, A. Naris, M. Traškaitė, G. Vindašienė, L. Banytė ir S. Bagdonas. Nuotraukoje trunksta R. Valiukėnaitės, V. Noreikos nuotrauka

ŽMOGAUS ŠIRDIES BEI KITŲ ORGANŲ PERSODINIMAS

Šio mėnesio pradžioje pietų Afrikoje buvo padaryta pirma pavykusi didelė operacija, būtent, iš mirusio žmogaus kūno širdis buvo persodinta į silpną širdį turinčio ligonio kūną. Kadangi šitokia operacija yra pirma, todėl niekas nežino, kaip ta širdis laikysis ir dirbs ateityje. Panašūs eksperimentai su gyvuliais nedavė gerų rezultatų. Techniškas tokios operacijos darbas nėra sunkus, bet širdies išlaikymas naujame kūne yra didelis darbas. Mat persodinta širdis kitame kūne gali sužadinti to kūno reakciją ir to pasėkoj ji gali būti izoliuota ir pašalinta iš to kūno už kelių savaičių arba ir kelių mėnesių.

Kad suprastumėm, kodėl taip gali atsitikti, pirma susipažinkime su kitų organų bei audinių persodinimo eiga bei rezultatais. Visi gerai žinome, kad nudegintą arba nuplikintą kurią nors kūno dalį gydytojai gali padengti plonu odos sluoksniu, paimtu nuo kitos to paties asmens kūno vietos. Toks persodintas odos sluoksnis prigyja prie nudegintos žaizdos ir už 10 arba 12 dienų nudeginta vieta būna sveika. Bet, jeigu tokią nudegintą žaizdą padengtume odos sluoksniu paimtu iš kito žmogaus, tai tas persodintas odos sluoksnis laikytųsi ir gyty gerai apie 5 dienas, bet po 10 dienų atšoktų nuo žaizdos ir nukristų. Mat odos sluoksnis, paimtas iš kito žmogaus, veikia kaip svetimkūnis ir sukelia tam organizme reakciją, kurios pasėkoje tas svetimasis kūnas būna izoliuotas. Ši kūno reakcija yra savisaugos reakcija. Jeigu jos mūsų organizmas neturėtų, tai jis negalėtų apsiginti nuo infekcijos bei bakterijų. Prieš keliolika metų gydytojai labai domėjosi žmogaus inkstų persodinimu. Kadangi žmogaus

Dr. D. DEGESYS

inkstus persodinti iš vieno organizmo į kitą nėra sunku, tai buvo tikėtasi, kad inkstai paimti iš sveikų, nelaiminguose atsitikimuose žuvusių žmonių kūnų, bus panaudoti inkstų ligomis sergančių žmonių gydymui. Pasirodė, kad persodinti inkstai veikia gerai tik keletą mėnesių, gi po to, pamažu pradeda silpnėti ir daugumoje neišsilaiko naujame kūne daugiau kaip vienus metus. Statistikos duomenimis remiantis iki 1964 metų gegužės 15 dienos buvo padaryta 374 inkstų persodinimo operacijos. Iš 99 pacientų, kurie gavo inkstus iš mirusių nelaiminguose atsitikimuose žmonių, tik 3 pacientai gyveno ilgiau negu 1 metus; tie, kurie turėjo dvynukus brolius bei seseris ir gavo inkstus iš jų, tie sulaukė nuo 3 iki 5 metų. Vienas išgyveno 8 metus. Bendrai paėmus, persodintų inkstų gyvenimas nėra ilgas, nes mes dar nemokame panaikinti organizmo reakcijos prieš persodintus organus.

Eksperimentiniu būdu buvo nustatyta, kad rentgeno spinduliai mažina kūno reakciją prieš svetimkūnius. Taip pat yra surasta ir visa eilė vaistų, turinčių panašias savybes. Bet vartojant šiuos vaistus arba rentgeno spindulius susiduriame su kita blogybe, būtent, sumažinus kūno reakciją prieš svetimkūnius, sumažėja ir kūno atsparumas prieš įvairias ligas bei bakterijas. Tokie ligonys dažnai suserga infekcinėmis ligomis, kurias pagydyti būna sunku.

Vienas iš mažiausiai duodančių kūno reakcijai audinių yra akies cornea. Cornea galima persodinti iš vieno žmogaus į kitą be didelio vargo. Be to, ją galima užšaldyti ir laikyti užšaldytame

stovyje ilgesnį laiką, o vėliau panaudoti akies operacijoms.

Žmogaus kraujo gyslų persodiniame nebuvo gauta gerų rezultatų, todėl dabar vartojamos sintetinės kraujo gyslos. Jos yra praktiškesnės operacijoms, nes jų galima gauti įvairių formų ir dydžių, o be to jos nesukelia įsodintam kūne reakcijos.

Kadangi dar nėra gerą metodą apsaugoti persodintą organą nuo kūno reakcijos, tai kai kurie širdies chirurgai galvoja, kad bent šiuo metu yra geriau taisyti tą pačią širdį, negu ją pakeisti širdimi iš kito kūno. Nebandant naujų operacijų nebūtų progreso, todėl toks drąsus pirmas žingsnis pietų Afrikos chirurgo vertas didelio dėmesio. Prieš keletą metų Kalifornijoje grupė gydytojų padarė gana efektingą operaciją, būtent prisiuvo vienam darbininkui nutrauktą koją. Amerikos laikraščiai gyrė tuos gydytojus, kad jie pastūmėjo chirurgijos mokslą pirmyn. Bet ta prisiūta koja neprigijo ir ją vėliau reikėjo nuimti. Pacientas, kuris pradžioje buvo dėkingas gydytojams, vėliau juos padavė į teismą ir reikalavo pusės milijono dolerių už tai, kad gydytojai jį gydant vartoję neišbandytą metodą. Taspafo-

do, koks gali būti garsios operacijos galas.

Vis dėl to daug kam įdomu žinoti, kaip gita širdies operacija yra daroma?

Širdis turi savo autonominę nervinę sistemą, kuri yra nepriklausoma nuo kūno nervinės sistemos. Todėl širdį išėmus iš kūno, galima išlaikyti plakančią tam tikrą laiką, jei ji gauna pakankamai maisto bei deguonies. Sveikai širdžiai sustojus plakti ją galima atgaivinti masažu arba vartojant elektros srovę. Išimtą iš kūno širdį galima išlaikyti nuo 24 iki 48 valandų šaltame, 4 C fiziologiniame skiedinyje, kuris padidinto atmosferinio spaudimo (hyperbaric pressure) būdu būna persotintas deguonio dujomis. Tokiame skiedinyje ji neplaka, bet prijungus ją prie gyvo kūno kraujo gyslų ji pradeda plakti.

Širdies operacijos metu ligonio, gaunančio naują širdį, kraujo cirkuliacija yra perjungama į kraujo pompą. Toks kraujo cirkuliacijos pervedimas yra reikalingas išlaikyti kūno gyvybei operacijos metu. Sustojus kraujui cirkuliuoti, žmogaus smegenys bei kiti organai mirytų tarp 3 ir 15 minučių. Gi perjungus kraujo cirkuliaciją chirurgas turi pakankamai laiko širdies persodinimui.

Techniškos smulkmenos, kaip žmogaus širdis buvo persodinta pietų Afrikos ligoninėje, dar nėra žinomos. Dariant eksperimentus su

gyvuliais, kai kurie chirurgai išimtą širdį prieš persodinimą į kitą kūną palaiko ją šaltame fiziologiniame skiedinyje, gi kiti ją persodina tuč tuojau tik perplėvę specialiais skiediniais. Taip persodintos širdys plaka keletą dienų, bet ilgesnį laiką jos neišsilaiko. Čia ir susiduriame su filosofiniu klausimu, į kurį tikro atsakymo negalima rasti, būtent, ar yra gerai bandyti tuos gydymo metodus su žmonėmis, kai dar nėra gerai išbandyta su bandomaisiais gyvuliais.

HELP WANTED MALE

DESIGNERS DETAILERS— CHECKERS

Automation
Die Cast Dies
Press Weld Electrodes
Body Fixtures and Gauges
Sheet Metal Dies
Overtime and Benefits

SPECIAL ENGINEERING

7630 Wyoming 834-6700
14225 Michigan, Dearborn

(133-137)

F E M A L E

OPPORTUNITY FOR
MEDICAL LABORATORY
TECHNOLOGISTS ASCP
REGISTERED OR ELIGIBLE
Salary commensurate with experience
& ability.
Liberal Personnel Policies.
Apply to Administrator
PORT HURON HOSPITAL
Port Huron, Mich.
(133-138)

HELP WANTED MALE

(Surveying): SENIOR ENGINEERING
AIDE Borough of South Plainfield
Engineer's Office. Desire someone
with education in Surveying and
experience in construction for transi-
men in field party on municipal im-
provements \$5200-6300 plus liberal
benefits dependent on experience.
Tel.: 201 — 754-9000 9:00 a.m. to
5:00 p.m. (130-136)

VOCATION

Sisters of Reparation of the Congregation of Mary
JOIN A CHANGING COMMUNITY
IN A CHANGING CHURCH

Generous young girls wishing to serve God in His poor
& friendless are invited to join the Srs. of Reparation,
who conduct a home for Friendless Women; make home
visitations; work among Exceptional Children; do cate-
chetical work; nursing & maintain residences for busi-
ness women & Rest Homes for the Aged. Write: Mother
M. Gabriel, St. Zita's Villa, Monsey, N. Y. 10952.
(128-135)

PROCESS MEN

Outstanding opportunity and challenge available to individuals with
thorough knowledge of equipment used in a precision machining
manufacturing operation. Should be experienced in determining
operational time estimates and specifying tooling, jigs and fixtures.

Excellent Benefits and Compensation.

For Confidential Consideration Send Resume or Apply to:

Energy Controls Division
The Bendix Corporation

717 N. Bendix Dr., South Bend, Indiana 46620
"An Equal Opportunity Employer"

(131-134)

MOTIEJAUS GOBŠIO TURTAS

ANTANAS GAILIUSIS

(11)

- Gerai būtų kur nors pasišildyti.
- Karštos kavos puodukas tikrai dabar padėtų.
- Grįžusi namo po tokio pasivaikščiojimo aš visada geriu kavą.
- Puiku, tad važiuokime gerti kavos.
- Tarė Volungė ir pakvietė ją į automobilį. Ji sutiko, ir abu nuvažiavo.
- Geresnės progos nebus, Važiuodamas galvojo Volungė.
- Kažin, kur jis mane veža?
- Galvojo Jonė. Ji buvo pasiryžusi priimti kiekvieną pasiūlytą užėigą. Važiuodami abu sprendė tą pačią mįslę, kaip pasibaigs šis jų susitikimas. Mažai kalbėjo. Jis jautė netoli esant tą momentą, kurio ilgėjosi.
- Volungė sustojo prie nuošalioje vietoje įsikūrusio restorano, kuriame driso sustoti tik tie, kurių storos piniginės. Lankytojų nesimatė. Sčiaučiant pūgai, visi sėdėjo namie. Šeimnininkas gerai pažino Volungę, ji pamatęs išėjo pasitikti. Volungė patylom kažko paklausė.
- Taip, galima.
- Atsakė šeimnininkas ir nuvedė juodu į antrą aukštą, į atskirą kambarį. Padengė stalą. Atsirado kava, konjakas, likeris ir įvairūs užkandžiai. Matydama gausiai apkrauta stalą, Jonė neiškentė ir paklausė:
- Keli mes čia valgysime?
- Tik mudu.
- Mudu nevaliosiva tiek suvalgyti.

— Ir nereikia. Visi užkandžiai ir gėrimai yra tam, kad būtų iš ko pasirinkti, kas ponai patinka.

Jonė patenkinta atsakymu nusijuokė. Užkandžiaujant prie uždarų durų, atsirado daugiau drąsos. Volungė gavo progą Jonę bučiuoti. Viens kito artumas augo į kančiantį, tiesiog, nepakeliamą jausmą. Vidurinė ugnis degino abu. Bandė tą ugnį gesinti bučkiais, bet ugnis ne tik negeso, bet dar labiau įsiliepsnojo. Matydama dviejų jaunu žmonių kančias, deivė Venera jų pasigailėjo: paėmė juos į savo garbintojų eiles... Nuo šio momento jų pažintis virto intymia draugyste.

Smulkmenos, kaip rankos paspaudimas, sniegu mėtųymasis, malonūs žodžiai, žingsnis po žingsnio juos artino, kol neužuom viens kitą įpainiojo į tą patį tinklą, iš kurio ištrūkti nepajėgė: meilė buvo stipresnė, negu jų jėgos.

Vedybos su Puloku ne viską davė Jonei, ką normaliai turi duoti, jai trūko meilės. Pasitaikius progai, ji nevengė tą trūkumą užpildyti su Volunge. Jos gyvenimas pasidarė įvairesnis, lyg ir linksmesnis. Taip išrodė tik pradžioje. Ji važinėjo neva apsipirkti, neva į kiną, bet ta kelionė visada baigėsi susitikimu su Volunge. Jonė pasidarė nervuota, vakarais skundėsi galvos skaudėjimu. Vyras tokį jos pasikeitimą aiškino miesto triukšmo paseka.

— Esi nepripratusi prie didelio miesto triukšmo. Kai priprasi, bus geriau. Gyvenk ramiai, nevažinėk dažnai į miestą, būk namie. Pamažu taip ir priprasi.

— Jei aš namie sėdėsiu, tai niekad nepriprasiu prie triukšmo. Be to, yra visokių reikalų. Tu namų reikalais nepasirūpinsi.

Pulokas, kaip visada taip ir šį sykį, nenorėjo su žmona ilgai kalbėti. Išeidamas į ramovę tarė:

— Daryk, kaip išmanai.

Iš tikro, jų nervino kaina, kurią ji mokėjo už savo meilę. Ta kaina buvo aukšta: neištikimybė vyrui ir nuo-

latinė baimė būti pagautai su Volunge. Jonė vis sunkiau pakėlė dvigubą gyvenimą. Ji matė, taip tęstis ilgai negali. Reikėjo, ką nors daryti: atsisakyti meilūžio arba Puloko. Jonė mylėjo Volungę, jo atsisakyti neįstengė, o vyro atsisakyti — nedrįso sugriauti su juo turimą gyvenimą. Ji vis nesiryžo, laukė stebuklo, kuris turėtų tą supainiotą reikalą jai patenkinamai išspręsti.

Volungė džiaugėsi Jone, visada meilia ir nuoširdžia jam, įvairino su ja savo vienetą, apie greitą tos neteisėtos meilės pabaigą negalvojo.

Sunku pasakyti, kaip ilgai Jonė dar būtų ištverusi su dviem vyrais? Vienas grynas pripuolamumas padarė tiems jų santykiams galą.

III

Vieną dieną tarnybos reikalais Pulokas važinėjo po miestą. Norėdamas greičiau pasiekti jam reikalingą įstaigą, jis pasuko šalutinėm gatvėm, kur buvo mažiau automobilių. Šalutinėje gatvėje pastebėjo priekyje ta pačia kryptimi einančią moterį. Iš apsiausto ir eisenos pažino savo žmoną. Norėjo pasivyti ir užkalbinti, bet ji įsuko į namą, kurio numerį jis įsidėmėjo. Pulokas žinojo, apie tą vietą gyveno Volungė, bet jo adreso neturėjo. Jam kilo įtarimas. Grįžęs į štabą, pasakambino į namus. Žmona namie neatšilėpė. Telefonų knygoje patikrino Volungės adresą. Adresas atitiko jo įsidėmėtą. Įtarimas, kad žmona susitikinėja su Volunge, padidėjo. Prisiminė žmonos nervuotumą, kurį dabar aiškino nebe miesto triukšmo paseka, jo priežasties ieškojo santykiuose su Volunge. Ir kitos jos gyvenimo smulkmenos pasidarė įtartinės, reikšmingos. Prisiminė partnerių pastabas prie kortų. Volungė pralošęs sakydavo:

— Nesiseka man su pulkininku lošti.

— Jei kortose nesiseka, tai meilėje sekasi.

Kiti dar tiksliau pastebėdavo:

(Bus daugiau)

KAM SUKTI GALVĄ DEL DOVANOS?

Užtenka tik tuoj pat parašyti, ir Jūsų artimieji Kalėdoms gaus puikią dovaną iš LONDONO, Anglijos.

Skotišką, tikros Mohair vilnos apsigaubimui šalį, 18 colių pločio, 68 c. ilgio, ypatingai gražių spalvų deriniai, švelnus, šiltas.

Dailiai įpakuoat su Jūsų sveikinimais, registruotą, oro paštu už \$6.70, paprastu paštu \$4.20.

Arba užsegamą, elegantišką, lygių spalvų (8 spalvos pasirinkimui), 100% skotiškos vilnos, megstinį, tom pačiom kainom.

Rašyti: DAINORA, 14, Priory Rd., Kew, Surrey, England. (132-134)

• Šveicarijoje, itališko Tessino kantono Ascona mieste, atidarytas dailininkės Marijonos Veriovinaitės vardo muziejus. Dailininkė, nuo 1918 m. gyvenusi Tessino kantone ir 1938 m. mirusi Asconoje, buvo rusų gubernatoriaus Kaune ir vėliau generalinio gubernatoriaus Petro Veriovkino duktė. Berniškis "Bund", rašydamas apie dailininkę, nurodo, kad jos tėvas sudaręs jai specialinę kalbų mokymo programą. Tarp tų kalbų buvusios lietuvių ir sanskrito kalbos.

DETROIT

KALĖDŲ EGLUTĖ

L. B. Detroito apyl. Lietuviškos mokyklos mokinių Kalėdų eglutė rengiama gruodžio 16 d., 5:30 val. Lietuvių namuose.

Programoje: vaidinimas "Kalėdos kirtimėly". Autorius ir režisierius P. Zaranaka. Choras, vaikų šokiai, žaidimai, Kalėdų senelis ir bufetas, kurį organizuoja Z. Skiotienė ir M. Okienė. Suaugusieji ir vaikai kviečiami atsilankyti ir kartu pasidžiaugti ateinančiom šventėm. Dar nelankantiems mokyklos vaikams dovanų bilietus galima užsisakyti pas A. Butkūną.

"Aušros" šeštadienį nės mokyklos eglutė ruošiama gruodžio 17 d., 3 val. p. p. Lietuvių namuose.

HELP WANTED MALE

PLASTIC EXTRUSION

Progressive sheet and profile extrusion company with extensive benefit program and high wage scale has openings on second and third shifts for both trained and untrained workers with good mechanical aptitudes.

Steady employment—never a lay-off nor a short work week.

• Overtime normally available

• Will help with relocation expenses

• Call collect Area Code 617/485-3800

STAN KAMINSKI
KORO CORPORATION
540 MAIN STREET
Hudson, Massachusetts

(133-136)

WELDERS

WELDER TRAINEES

Free instruction. We employ you in other capacity until qualified.

Fully paid vacation. Blue Cross and Blue Shield, 9 paid holidays, pension plan.

Apply daily 8 to 5

PARAGON
BRIDGE & STEEL

4400 Grand River, Novi, Mich.
An Equal Opportunity Employer (125-134)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dirvos redakciją aplankė gruodžio 9 suvažiavę į JAV LB Tarybos II sesiją: ALT S-gos pirm. T. Blinstrubas, PLB pirm. J. Bachunas su poniu, LB Tarybos pirm. J. Kapočius, A. Matjoška ir inž. V. Adamkavičius.

DRAUGIJŲ DĖMESIUI

ALT Clevelando skyrius Lietuvos Valstybės Atstatymo 50 metų sukakties minėjimo progą ruošiasi išleisti istorinę monografiją - programą sąryšyje su 1968 metų vasario mėnesio iškilmėmis. Draugijos (ir norintieji pavieniai veikėjai)

padarykite sau gražią atmintį.

Rengimo komisija kviečia visas Clevelando lietuvių draugijų valdybas, priklausančias ALTe ir ne, tame leidinyje išdėti savo draugijų pilnus pavadinimus ir valdybų vardus. Kurios valdybos nori, gali išdėti ir savo nuotraukas.

Išsikirpkite šipranešimą ir tuoj savo tarpe susitarkite ir suteikite apie save davinius. Kito tokio pranešimo rengimo komisija nedarys.

Pačios draugijų valdybos apsispręskite, ar norėsite pasinaudoti ar ne.

SĄLYGOS: Už įtalpinimą draugijos pavadinimo ir valdybos vardų kainą \$5.

Už draugijos pavadinimą ir valdybos vardus nuotrauka, pusė puslapio, kainą \$15. Organizacija, norinti užimti visą puslapį su savo valdybos nuotrauka, su trum-

pa istorija, moka \$30. (Rengimo komisijai darbą palengvinti, visais trimis atvejais, su vardais ir nuotraukomis prisiųskite ir pinigus.)

NUOTRAUKAS draugijų valdybos gali pasiųdyti tuoj susitarus su fotografais Plodžinsku, Garla, Bacevičium ar kitais, ir paskutiniu atveju sueiti šv. Jurgio parapijos ar naujos parapijos salėje, po pamaldų sekmadienį, sausio 7 d. Ten fotografas bus, tik susitarkite susigrupuoti.

Fotografijas ir vardų sąrašą perduoti programos spausdinimo komisijai ne vėliau sausio 12 ar 13.

Valdybos, dedančios tik savo vardus be nuotraukų, sąrašą prisiųsčia komisijai tuoj po sausio 1 d., kartu su \$5.

ALT Skyriaus Valdyba

• PLB valdybos posėdis įvyko gruodžio 8 d. vakare p. Lenkauskų bute, šalia valdybos narių dalyvaujant ir JAV LB Tarybos pirm. J. Kapočiui.

IDOMI PASKAITA

Sį penktadienį, gruodžio 15 d., 8:30 v. v. Union Savings & Loan Ass. salėje, 5106 Wilson Mills Road (kampas Monticello ir Richmond) pulk. Vladas Braziulis skaitys paskaitą "Gruodžio 17-sios priežastys ir eiga".

Po paskaitos pašnekesys ir kuklios vaišės.

Rengia Lietuvių Konservatorių Klubas. (Sk.)

• Ateitininkų Studentų S-ga (ASS) gruodžio 25 d., Lietuvių salėje ruošia šokių vakarą. Pradžią 7:30 v. v. Gros Continental orkestras. Įėjimas — \$1.98.

Kviečiamas atvykti visas jaunimas. (134-137)

• Išnuomojami šeimoms be vaikų du butai po 5 kambarius, naujai atremontuoti, po 60 dol. mėnesiui, šv. Jurgio parapijos rajone. Teirautis telef.: 431-2497.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

EUCLID

3 mieg. colonial rūšys su svečiams kambariu. 2 maž. garažas. Į šiaurę nuo Lake Shore ir Holy Cross parap., su teise naudotis paplūdimiu.

EASTLAKE

Nauji 3 mieg. ranch namai su pilnai įrengta virtuve, 1½ vonios. Įkainoti: \$15,700 be rūšio, \$17,700 su rūšiu, \$19,000 mūriniai. Kreditas už dažymą ir dekoravimą.

VINE REALTY AND INSURANCE

35165 Vine Street
WH 2-4440 (134-136)

SCHOOL GUIDE

SACRED HEART SCHOOL

RESIDENT SCHOOL FOR BOYS

Grades 4 through 8

Brothers of

The Sacred Heart

Andover, Massachusetts

AIR CONDITIONED—LARGE CAMPUS

(130-139)

P. Kalifornijos Amerikos Lietuvių Taryba gruodžio 2 d. Los Angeles surengė operėčių ištraukų vakarą. Nuotraukoje momentas iš vienos programos dalies, dainuoja ir šoka: L. Zaikienė, V. Šaras, B. Gricienė, R. Dabšys, S. Mažulienė ir A. Polikaitis.

L. Kanto nuotrauka

NOW OPEN
Beauty Salon
510 EUCLID AVE.
EUCLID ARCADE
NAUDOKITE LIFTU II AUKŠTĄ — 202 KAMB.
TELEFONAS **696-8787**

Atdaras kasdien iki 9 val. vak., paskut. pusm. 6 val. vak. Šeštad. 9 iki 6 — pask. pusm. 3 val. p. p.

★ PEGGY LINSKY ★ AGNES MAZEPPA ★ LIZ WHITES ★ ELEANOR CAHILL

"MAGIC TOUCH" \$20.00 Value Only...

PERMANENT WAVE

SU ŠAMPONU, SUDEJIMU IR NUKIRPIMU, VISŲ RŪŠIŲ PLAUKAMS ISKAI. TANT IR DAŽYTUS.

\$5.95

SAMPONAS IR SUDEJIMAS **\$1.95** NUKIRPIMAS **\$1.50** DAŽYMAS **\$5.50**

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

TALIS PHOTOGRAPHY STUDIO

7106 SUPERIOR AVENUE

HE 2-0010

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

RABB JOSKA'S GYPSY CELLAR

11123 BUCKEYE RD.

WE SPECIALIZE IN CHICKEN, PAPRIKASH AND HUNGARIAN STEAK BROUGHT TO YOU ON A WOODEN PLATTER

Call GA 1-9220

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND, O.

HOME and REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

J. BERGER

WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave. HE 1-3659
805 East 185th St. IV 1-6250

GREETINGS and BEST WISHES

Wm. H. BROWN REALTORS

17591 BROADWAY MAPLE HEIGHTS
MO 2-1400

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

visiems lietuviams

MILES AVE. CUT STONE CO.

BUILDING STONE — FIRE PLACES
DOORWAYS — STEPS, ETC.

15310 Miles Ave. SK 1-5676

GREETINGS & BEST WISHES

A. L. Demaoribus, Pres.

Helen D. Russell, Office Mgr.

ALDEM INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE • SURETY BONDS

Suite 320, Lincoln Bldg. 1367 E. 6th St.
Phone 241-2318

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 West 74th Street

281-8600

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue 936 East 185th St.
EN 1-1763 KE 1-7770
CLEVELAND, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Aukos Dirvai

U. Vaičiūsis, Boston 4,00
LST Korp! Neo-Lithuania
New York 20,00
P. Dabkus, Toronto 1,00
V. Janonis, Parma 10,00
L. Kerulis, Chicago 1,00
F. Pempė, Philadelphia 1,00
H. Gantar, St. Louis 2,00
J. Jonušas, Rochester 2,00
V. Urbaitis, Cleveland 4,00
A. Vasilauskas, Cleveland 1,00
K. Kasakaitis, Chicago 4,00
B. Vigelis, Camden 3,00
S. Nasvytis, Cleveland 3,00
J. Kazitėnas, Kenosha 2,00
L. Namikas, Glendora 10,00
J. Palionis, Rockford 2,00
J. Matusevičius, Evanston 5,00
S. Mickus, Medinah 5,00
L. Balzaras, Chicago 1,00
J. Baranauskas, Cleveland 4,00
J. Dačys, Dorchester 5,00

M. Gečauskas, Manchester 3,00
V. Urbonas, Chicago 3,00
A. Gantautas, Bridgeport 2,00
T. Stankūnaitė, Dorchester 4,00
K. Palčauskas, Cicero 5,00
R. Liormanas, Rochester 2,00
K. Daugvydas, Detroit 3,00
A. Kavaliūnas, Cleveland 5,00
A. Mikoliūnas, Cleveland 5,00
G. Biskis, Clarendon Hills 5,00
J. Švoba, Detroit 2,00
Š. Stempužis, Cleveland 5,00

J. Davaiga, Boston 2,00
T. Varanka, ClarendonHts. 5,00
V. Mackus, De Kalb 5,00
P. Pečiulis, Elkhart 10,00
E. Baltrušaitienė,
Richmond Hill 5,00
A. Barčas, Bellwood 3,00
P. Zailskas, Cicero 5,00
J. Maurukas, Elyria 10,00
A. Balys, Cleveland 5,00

• JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių naujai įsrinktoji Centro valdyba pasiskirstė pareigomis: Juozas Mikonis — pirmininkas, 24526 Chardon Rd., Richmond Hts., Ohio 44143, Tel. (216) 531-2190, 481-6900; vicepirmininkai — Juozas Žilionis ir dr. Juozas Skrinska; sekretorius Vladas Čyvas, išdininkas Jonas Vasaris ir biuletenio reikalai — Vacys Rociūnas ir Viktoras Palūnas.

• Rašytojas Edzard Schaper atžymėtas aukšta premija: jam paskirta šveicarų rašytojo Gottfriedo Kellerio premija.

E. Schaper, gyvenęs šveicarijoje, savo kūryboje atvejų atvejais vaizdavo gyvenimą Baltijos pajūrio

PADĖKA

A + A

ELENA RAMANAUSKIENĖ-MACKEVICIOTĖ mirė 1967 m. lapkričio mėn. 6 d. — palaidota lapkričio 10 d. Visų šventų kapinėse North Haven, Conn.

Nuoširdžiai dėkoju: gerb. kunigams — pranciškonams tėvui Gidžiūnui, tėvui Liaubai, tėvui Šarpnickui už atlaikymą gėdulingų pamaldų bažnyčioje ir šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Zanavičiui už palydėjimą į kapines.

Albertus Magnus Kolegijos vadovybei ir seselems už dalyvavimą laidotuvėse ir už pareikštą man užuojautą.

P. Nasvytytei-Valiukienei už giedojimą bažnyčioje pamaldų metu.

A. L. R. K. Moterų Sąjungai už organizuotą savo narės palydėjimą amžinybėn.

Visiems, kurie užprašė šv. Mišias už velionės sielą.

Visiems, kurie pagerbė ją prisijusdami gėles.

Mieliems bičiuliams karsto nešėjams, visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir pareikšusiems man žodžių ir raštu užuojautą, P. Lipčienei už korespondencijas laikraščiuose, laidotuvių direkt. p. Markevičiui už malonų patarnavimą.

Ačiū! Vyras Augustas

Mano ir a. a. mano žmonos PAULINOS vardu nuoširdžiam Bičiuliui

Poetui PRANUI LEMBERTUI

mirus, Jo žmoną MONIKĄ, skausmo valandose užjaučiu ir kartu liūdžiu

Juozas Mikuckis
Baltimore, Maryland

Mielam VIKTORUI VAITKUI Waterburyje, mirus jo brangiam broliui

JONUI VAITKUI

okupuotoje Lietuvoje, nuoširdžiausią užuojautą reiškia:

A. Bernotas, USA,
Marija Koskienė su šeima, Kanada

Poniai JANINAI KARALIENEI, jos brangiam tėveliui

MELNIKUI

mirus Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškia

E. P. Grigoniai
M. K. Vaičiai

Maloniai kviečiame Tamstą atsilankyti į L. S. T. Korp! Neo-Lithuania ir L. T. A. Sambūrio NAUJŲJŲ 1968 METŲ SUTIKIMĄ,

rengiamą 1967 m. gruodžio mėn. 31 d. FERRARA MANOR salėje 5609-21 West North Avenue.

Staliukai užsakomi pas Fil. M. Šimkų, 4259 So. Maplewood Ave., Tel. CL 4-7450 nuo 9-3 ir 5-8

Atsiskaitymas iki gruodžio 23 d. pas Fil. E. Modestą, 6456 So. Talman Ave.

L. S. T. Korp! NEO-LITHUANIA IR L. T. A. SAMBŪRIO VALDYBOS CHICAGOJE

plote. Jo vienas romanas Das Tier oder die Geschichte eines Baeren, der Oscar hiess" ištisai pašvęstas lietuviui, pokariniame sukūryje atsidūrusiam šveicarijoje.

E. Schaper, gimęs Pomeranijoje, bet ilgesnį laiką gyvenęs Estijoje, yra karštas Baltijos valstybių ir baltų tautų interesų gynėjas šveicarijoje. Jis yra šveicarijoje gausiai laikęs paskaitų ir parašęs šveicarų spaudoje apščią straipsnių apie Baltijos valstybes. Kai 1964 m. Ciuriche buvo surengtos "baltų kultūros dienos", E. Schaper buvo svarbiausias to rengimo paskaitininkas. Po paskaitą vėliau pakartotojo šveicarų, vokiečių ir austrų radijo stotys, o "Neue Zuercher Zeitung" literatūriniam priede atspausdino ištisai paskaitos tekstą, kuris buvo išleistas atskiru atspaudu.

Paskyrus rašytojui garbingą šveicarų premiją, specialiai pažymima, kad jo veikaluose Baltijos valstybės dažnai parenkamos vyksmo scenarijum.

• Laima Banionienė baigė Berno universiteto medicinos fakultetą. Naujoji daktarė atvyko į šveicariją iš Amerikos Jungtinių Valstybių.

• Baltų Draugija buvo susirinkusi lapkričio 23-26 d. Lueneburge, šiaurės Vokietijoje, savo 12-tojo darbo suvažiavimo. Jį atidarė draugijos vicepirmininkas dr. A. Gerutis. Suvažiavimo paskaitų temos nagrinėjo pirmoje eilėje vakarų ir rytų kontaktus. Viešą paskaitą apie lietuvių ir vokiečių santykius skaitė prof. Z.

Ivinskis. Vienoms diskusijoms vadovavo V. Banaitis, ACEN direktorius Bonnoje. Suvažiavime dalyvavo ir jo dalyvių pasveikino Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas.

Renkant naują Baltų Draugijos centralinę valdybą, pirmininku vel isrinktas dr. H. Kehren, Duesseldarf. Pagal draugijos statutą, pirmininko pareigos atitenka vokiečiui. Nors rotacine tvarka vicepirmininko pareigomis atėjo esto eilė, bet dalyvių pageidavimu vicepirmininku trims metams visais balsais perrinktas lietuvis dr. A. Gerutis.

Kitais metais Stockholme šaukiamas Baltijos valstybių teisininkų suvažiavimas, į kurį vyks ir Baltų Draugijos juristų sekcijos delegacija. Tos sekcijos pirmininku išrinktas Kielio universiteto prof. D. Loeber.

CHICAGO

PRANEŠIMAS

Chicago skyriaus Santaros-šviesos Federacija maloniai kviečia jus atsilankyti į mūsų tradicinį 1968 Naujųjų Metų Sutikimą, gruodžio 31 dieną, Mar Lac House, 104 So. Marion St., Oak Park, Illinois (3 blokai į šiaurę nuo Harlem). Pietus su šampanu gražioje salėje, grojant nuotaikingai muzikai. Nemokamas mašinų pastatymas prie salės. Pradžią 8 valandą vakaro. Staliukai 10 žmonių. Užsakomi telef. HE 4-8836 ir 434-6325.

Santara-šviesa
Chicagos Skyrius
(Sk.)

VIOLETA IR ŠVELNIOS GITAROS

MODERNIAI TRADICINĖ ISRAIŠKA

Ką tik išleista nauja plokštelė. Užsakant dabar gausite prieš Kalėdas.

Gaunama pas visus platintojus arba užsakant iš: LITAS of Philadelphia, c/o Rimas Jakas, 3232 W. Mt. Kirk Ave., Norristown, Pa. 19401.

Kaina: STEREO \$5.00 ir 50 c. už persiuntimą.

Svečiai bus linksminami

Korp! Neo-Lithuania orkestro ir vaišinami šiltais ir šaltais valgiais. Vakarienes laikas 9:30-11:00 val. Kava bus serviruojama visą laiką. Įėjimas — 14 dol., studentams 10 dol. Korporantai dalyvauja su spalvomis! Mašinoms pastatyti yra dvi aikštės antrojo pusėj gatvės.

• Chicagos Lietuvių Opera 1968 m. kovo mėn. 23, 24 ir 30 d.d. stato Beethoveno operą "Fidelio", Marijos Aukšt. Mokyklos salėje, Marquette Rd. ir California Ave. kampas.

CHICAGOJE PALAIDOTA BERTULIENĖ

Spaudoje buvo minėta, kad Eugenija Bertulienė, muz. Juozo Bertulio žmona, išvykusi ekskursijon į pietų Ameriką, spalio 21 d. mirė Buenos Aires ligoninėje. Vėlionės kūnas ten buvo sudegintas. Po ilgų šeimos pastangų, vėlionės palaikai buvo perskraidinti į Chicago.

Lapkr. 24 d. St. Lackaviciaus koplyčioje kun. B. Vaišnora MIC. atkalbėjo rožančių. Po maldos, jautrų ir turiningą atsisveikinimo

žodį tarė dr. Gr. Valančius.

Lapkr. 25 d. urna su vėlionės pelenais buvo iškilmingai nunešta į Aušros Vartų bažnyčią. Bažnyčioje visas religines apeigas atliko klebonas kun. J. Savukynas MIC. Mišių metu solistė Onutė Jameikienė giedojo: "De profundis", muz. J. Bertulio. Smuikininkas Povilas Matiukas solo atliko "Našlaitėlės maldą", muz. J. Bertulio. Maestro Petras Armonas palydėjo vargonais, taigpi solo partijas atliko giedant mišias "Requiem", muz. Yon. Šias mišias chorą atliko gausiai susirinkę ALRK Vargon. S-gos nariai.

Į šv. Kazimiero kapines palydėjo ilga eilė automobilių. Palaidota greta muz. J. Bertulio sesers M. Paliejienės palaikų. (k)

RETA PROGA

įsigykite papigintą kainą šias knygas:

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota retomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALES RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

TIMELESS LITHUANIA

Owen J. C. Norem, B. D. L. L. D.

KAINA \$4.00

Knyga skirta lietuvių tautos kančioms, laimėjimams ir viltims, parašyta buv. JAV pasiuntinio Lietuvai.

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$15.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vajum, moka tik

10 dol.

už keturias knygas.

— I Š K I R P T I —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias Į Kairę, Timeless Lithuania ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje ir 50 c. pašto išlaidoms.